

NEMZETGAZDASÁGI MINISZTERIUM

34 521 11 Építő- szállító és munkagép-szerelő

Komplex szakmai vizsga

Szóbeli vizsgatevékenysége

A) A vizsgafeladat megnevezése: Jármű- és gépszerelés technológiája

A vizsgafeladat időtartama: 30 perc (felkészülési idő 20 perc, válaszadási idő 10 perc)

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 10 %

A 315/2013. (VIII. 28.) Kormányrendelet 3. § (2) bekezdésében foglaltak alapján a szakmai vizsga szóbeli tételét a 000727/2018/5520 számon kiadom.

Jóváhagyta:

MÁSOLAT

Az eredeti okirattal mindenben
megegyező hiteles másolat.

2018

NEMZETI SZAKKÉPZÉSI ÉS FELNŐTTKÉPZÉSI HIVATAL

Érvényes: 2018. 02. 22-től

Szakképesítés: 34 521 11 Építő- szállító és munkagép-szerelő

Szóbeli vizsgatevékenység

A) A vizsgafeladat megnevezése: Jármű- és gépszerelés technológiája

A vizsgafeladat ismertetése: A szóbeli vizsgatevékenység központilag összeállított vizsga kérdései a 4. Szakmai követelmények fejezetben megadott „Jármű- és gépszerelés” szakmai követelménymodulok témaköreit tartalmazza.

Amennyiben a tétel kidolgozásához segédeszköz szükséges, annak használata megengedett, az erre vonatkozó információkat a tétel tartalmazza. A felhasználható segédeszközöket a vizsgaszervező biztosítja.

A feladatsor első részében található 1–20-ig számozott vizsgakérdéseket ki kell nyomtatni, majd pontosan kettévágni. Ezek lesznek a húzótételek.

A második részben található a tanári példány, mely az értékelést segíti.

A tételsor a 29/2016 (VIII. 26.) NGM rendelettel módosított és a 25/2017. (VIII. 31.) NGM rendeletben foglalt szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye alapján készült.

Szakképesítés: 34 521 11 Építő- szállító és munkagép-szerelő

Szóbeli vizsgatevékenység

A) A vizsgafeladat megnevezése: Jármű- és gépszerelés technológiája

1.

Egyszerű vázszerkezetek, gépelemek

Ismertesse a gépágyak, állványok rendeltetését, csoportosítását, igénybevételét!

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható!

Szakképesítés: 34 521 11 Építő- szállító és munkagép-szerelő

Szóbeli vizsgatevékenység

A) A vizsgafeladat megnevezése: Jármű- és gépszerelés technológiája

2.

Belsőégésű motorok

Csoportosítsa a belsőégésű motorokat a keverékképzésük és a gyújtás alapján, a működés módja, hűtésük, valamint a hengerelrendezése szerint! Ismertesse a négyütemű Otto-motor működését indikátor diagramja alapján!

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható!

Szakképesítés: 34 521 11 Építő- szállító és munkagép-szerelő

Szóbeli vizsgatevékenység

A) A vizsgafeladat megnevezése: Jármű- és gépszerelés technológiája

3.

Négyütemű Otto-motor

Ismertesse a négyütemű Otto-motor főbb szerkezeti részeit (főegységek, kiegészítő egységek)! Mutassa be a négyütemű Otto-motor működését ütemei, valamint vezérlési diagramja alapján!

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható!

Szakképesítés: 34 521 11 Építő- szállító és munkagép-szerelő

Szóbeli vizsgatevékenység

A) A vizsgafeladat megnevezése: Jármű- és gépszerelés technológiája

4.

Tengelykapcsolók és alkalmazásuk

Ismertesse a tengelykapcsolók feladatát és csoportosítását! Mutassa be a nem oldható merev, kiegyenlítő, illetve a rugalmas tengelykapcsolók felépítését, működését, alkalmazásukat és szerelésüket!

A tételhez használható segédeszköz: tengelykapcsolók ábrái.

Szakképesítés: 34 521 11 Építő- szállító és munkagép-szerelő

Szóbeli vizsgatevékenység

A) A vizsgafeladat megnevezése: Jármű- és gépszerelés technológiája

5.

Tengelykapcsolók és alkalmazásuk

Ismertesse a tengelykapcsolók feladatát és csoportosítását! Mutassa be az oldható körmös, fogazott, súrlódó tárcsás és kúpos, tengelykapcsolók felépítését, működését, alkalmazásukat és szerelésüket!

A tételhez használható segédeszköz: tengelykapcsolók ábrái.

Szakképesítés: 34 521 11 Építő- szállító és munkagép-szerelő

Szóbeli vizsgatevékenység

A) A vizsgafeladat megnevezése: Jármű- és gépszerelés technológiája

6.

Tengelykapcsolók és alkalmazásuk

Mutassa be a biztonsági a csúszó, valamint a különleges tengelykapcsolók közül az elektromágneses és a hidrodinamikus tengelykapcsolók felépítését, működését, alkalmazásukat és szerelésüket!

A tételhez használható segédeszköz: tengelykapcsolók ábrái.

Szakképesítés: 34 521 11 Építő- szállító és munkagép-szerelő

Szóbeli vizsgatevékenység

A) A vizsgafeladat megnevezése: Jármű- és gépszerelés technológiája

7.

Ismertesse a hajtóművek feladatát! Csoportosítsa a hajtóműveket a hajtóenergia, rendeltetésük, a hajtóművek vezérlése szerint! Ismertesse az áttétel (*i*) és a hajtóviszony (*k*) fogalmát!

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható!

Szakképesítés: 34 521 11 Építő- szállító és munkagép-szerelő

Szóbeli vizsgatevékenység

A) A vizsgafeladat megnevezése: Jármű- és gépszerelés technológiája

8.

Fogaskerekek, fogaskerékajtások

Ismertesse a hengeres fogaskerékajtás elvét, sajátosságait, fajtáit, alkalmazási területeiket! Mutassa be az elemi hengeres fogaskerekek jellemző méreteit, géprajzi ábrázolásukat! Ismertesse a hajtás jellemző adatainak meghatározását!

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható!

Szakképesítés: 34 521 11 Építő- szállító és munkagép-szerelő

Szóbeli vizsgatevékenység

A) A vizsgafeladat megnevezése: Jármű- és gépszerelés technológiája

9.

Fékszerkezetek feladatai fajtái

Csoportosítsa a fékszerkezeteket rendeltetésük, a fékerő fajtája, működtetésük, valamint szerkezeti kialakítása szerint!

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható!

Szakképesítés: 34 521 11 Építő- szállító és munkagép-szerelő

Szóbeli vizsgatevékenység

A) A vizsgafeladat megnevezése: Jármű- és gépszerelés technológiája

10.

Pofás és tárcsafék szerkezetek

Egyszerű vonalas ábrája alapján ismertesse a külsőpofás, a belsőpofás (dobfék), valamint a tárcsafék elvi felépítését, működését, jellemzőit!

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható!

Szakképesítés: 34 521 11 Építő- szállító és munkagép-szerelő

Szóbeli vizsgatevékenység

A) A vizsgafeladat megnevezése: Jármű- és gépszerelés technológiája

11.

Szalagfék szerkezetek

Egyszerű vonalas ábrája alapján ismertesse az egyszerű szalagfék, a differenciál-szalagfék, valamint az összeg-szalagfék szerkezeti felépítését, működését, jellemzőit!

A tételhez használható segédeszköz: fékszerkezetek ábrái.

Szakképesítés: 34 521 11 Építő- szállító és munkagép-szerelő

Szóbeli vizsgatevékenység

A) A vizsgafeladat megnevezése: Jármű- és gépszerelés technológiája

12.

Mutassa be a görgős lánc- és a fogasszíj-hajtás alkalmazási területeit, valamint azok szerkezeti kialakításait, jellemzőit!

A tételhez használható segédeszköz: hajtások ábrái.

Szakképesítés: 34 521 11 Építő- szállító és munkagép-szerelő

Szóbeli vizsgatevékenység

A) A vizsgafeladat megnevezése: Jármű- és gépszerelés technológiája

13.

Ismertesse a kulisszás és a forgattyús mechanizmus szerkezeti kialakítását, működési jellemzőit, alkalmazási területeit!

A tételhez használható segédeszköz: a mechanizmusok ábrái.

Szakképesítés: 34 521 11 Építő- szállító és munkagép-szerelő

Szóbeli vizsgatevékenység

A) A vizsgafeladat megnevezése: Jármű- és gépszerelés technológiája

14.

Határozza meg az irányítás fogalmát és készítsen vázlatot az irányítás folyamatáról! Ismertesse az irányítási rendszerekkel kapcsolatos fogalmakat! Csoportosítsa az irányítási rendszer jeleit, a jel megjelenési formája szerint, a jel értékkészlete alapján, valamint a jel időbeni lefolyása alapján!

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható!

Szakképesítés: 34 521 11 Építő- szállító és munkagép-szerelő

Szóbeli vizsgatevékenység

A) A vizsgafeladat megnevezése: Jármű- és gépszerelés technológiája

15.

Az irányítástechnikában használt segédenergiák

Mutassa be az irányításban használt segédenergiákat és azok jellemzőit és alkalmazási területüket!

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható!

Szakképesítés: 34 521 11 Építő- szállító és munkagép-szerelő

Szóbeli vizsgatevékenység

A) A vizsgafeladat megnevezése: Jármű- és gépszerelés technológiája

16.

Határozza meg a vezérlés fogalmát és készítsen vázlatot a vezérlés folyamatáról! Ismertesse a vezérlés alapfogalmait! Ismertesse a vezérlések felosztását a rendelkezőjel létrejötte alapján!

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható!

Szakképesítés: 34 521 11 Építő- szállító és munkagép-szerelő

Szóbeli vizsgatevékenység

A) A vizsgafeladat megnevezése: Jármű- és gépszerelés technológiája

17.

Mutassa be egyszerű relés kapcsolásokkal a logikai algebra alpműveletei közül a logikai összeadást (VAGY kapcsolat), a logikai szorzást (ÉS kapcsolat), a logikai tagadást (NEM kapcsolat)! Magyarázatához készítsen igazságtáblázatot és idődiagramot!

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható!

Szakképesítés: 34 521 11 Építő- szállító és munkagép-szerelő

Szóbeli vizsgatevékenység

A) A vizsgafeladat megnevezése: Jármű- és gépszerelés technológiája

18.

Mutassa be a hardver alapú vezérlések szerkezeti elemeit kiviteli formájuk alapján!

A tételhez használható segédeszköz: a szerkezeti elemek ábrái.

Szakképesítés: 34 521 11 Építő- szállító és munkagép-szerelő

Szóbeli vizsgatevékenység

A) A vizsgafeladat megnevezése: Jármű- és gépszerelés technológiája

19.

Határozza meg a szabályozás fogalmát és készítsen vázlatot a szabályozás folyamatáról! Ismertesse a szabályozási körök szerveit! Mutassa be a szabályozott szakaszok fő típusait!

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható!

Szakképesítés: 34 521 11 Építő- szállító és munkagép-szerelő

Szóbeli vizsgatevékenység

A) A vizsgafeladat megnevezése: Jármű- és gépszerelés technológiája

20.

Ismertesse az egyenáramú motorok szerkezeti felépítését, működési elvét, jellemzőit (nyomaték, teljesítmény, hatásfok)! Mutassa be kapcsolási rajzai alapján az egyenáramú motorok gerjesztési megoldásait! Milyen célból használnak léptető- és szervomotorokat az irányítástechnikában?

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható!

AZ ÉRTÉKELÉS SZEMPONTJAI

Tanári példány

1.

Egyszerű vázszerkezetek, gépelemek

Ismertesse a gépágyak, állványok rendeltetését csoportosítását, igénybevételét!

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Befoglaló elemek
- Ágyak
- Állványok
- Hajtóműszekrények
- Csapágyak
- Hordozóelemek
- Tengelyek, orsók, csapok
- Közlőelemek
- Szíjak
- Szíjtárcsák
- Fogaskerekek
- Tengelykapcsolók

2.

Belsőégésű motorok

Csoportosítsa a belsőégésű motorokat a keverékképzésük és a gyújtás alapján, a működés módja, hűtésük, valamint a hengerelrendezése szerint! Ismertesse a négyütemű Otto-motor működését indikátor diagramja alapján!

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Külső keverékképzés
- Belső keverékképzés
- Szikragyújtás
- Kompresszió gyújtás
- Négyütemű motor
- Kétütemű motor
- Folyadékhűtés
- Léghűtés
- Soros motor
- V motor
- Boxer motor
- Elméleti körfolyamat
- Indikátor diagram (működési diagram)
- Szívás, sűrítés, expanzió, kipufogás

3.

Négyütemű Otto-motor

Ismertesse a négyütemű Otto-motor főbb szerkezeti részeit (főegységek, kiegészítő egységek)! Mutassa be a négyütemű Otto-motor működését ütemei, valamint vezérlési diagramja alapján!

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Motorház: hengerfejfedél, hengerfej, henger, forgattyúház, olajteknő
- Forgattyús hajtómű: dugattyú, dugattyúcsapszeg, hajtórúd, forgattyús tengely, csapágyazás
- Motorvezérlés: szelepek és tartozékai, vezérműtengely, vezérműkerék, vezérműlánc vagy fogasszíj.
- Keverékképző rendszer: szívócsőrendszer, befecskendező rendszer.
- Segédberendezések: gyújtórendszer, kenőrendszer, kipufogórendszer
- Szelepvezérlési diagram
- Szelepvezérlési szögek
- Szelepkeresztmetszet

4.

Tengelykapcsolók és alkalmazásuk

Ismertesse a tengelykapcsolók feladatát és csoportosítását! Mutassa be a nem oldható merev, kiegyenlítő, illetve a rugalmas tengelykapcsolók felépítését, működését, alkalmazásukat és szerelésüket!

A tételhez használható segédeszköz: tengelykapcsolók ábrái.

Kulcsszavak, fogalmak:

- Merev tengelykapcsoló
- Kiegyenlítő tengelykapcsoló
- Oldható nem oldható tengelykapcsoló
- Erőzáró, alakzáró
- Mechanikus, hidraulikus, pneumatikus, elektromágneses
- Nyomatékátvitel
- Héjas tengelykapcsoló
- Merev, tárcsás tengelykapcsoló
- Gömbcsuklós tengelykapcsolók
- Teleszkópos tengelykapcsolók
- Kardáncsuklós tengelykapcsolók
- Gumidugós tengelykapcsoló
- Gumilemezes (Hardy) tengelykapcsoló
- Acélszalagos (Bibby) tengelykapcsoló

5.

Tengelykapcsolók és alkalmazásuk

Ismertesse a tengelykapcsolók feladatát és csoportosítását! Mutassa be az oldható körmös, fogazott, súrlódó tárcsás és kúpos, tengelykapcsolók felépítését, működését, alkalmazásukat és szerelésüket!

A tételhez használható segédeszköz: tengelykapcsolók ábrái.

Kulcsszavak, fogalmak:

- Csúszógyűrű, kapcsolóvilla
- Kapcsolótárcsa
- Szinkronizáló szerkezet
- Súrlódó tárcsa
- Lendítőkerék
- Nyomólap
- Nyomórugó

6.

Tengelykapcsolók és alkalmazásuk

Mutassa be a biztonsági a csúszó, valamint a különleges tengelykapcsolók közül az elektromágneses és a hidrodinamikus tengelykapcsolók felépítését, működését, alkalmazásukat és szerelésüket!

A tételhez használható segédeszköz: tengelykapcsolók ábrái.

Kulcsszavak, fogalmak:

- Nyomatéklökések elleni törésvédelem
- Állítható nyomaték
- Mechanikus erőhatás
- Hidraulikus működtetés
- Pneumatikus működtetés

7.

Ismertesse a hajtóművek feladatát! Csoportosítsa a hajtóműveket a hajtóenergia, rendeltetésük, a hajtóművek vezérlése szerint! Ismertesse az áttétel (*i*) és a hajtóviszony (*k*) fogalmát!

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Energiaforrás
- Hajtómű, hajtóműegység
- Mechanikus hajtómű
- Hidrosztatikus hajtómű
- Villamos hajtómű
- Kombinált hajtómű
- Főhajtómű
- Mellékajtómű
- Kezelőszervek
- Adattáblák

8.

Fogaskerekek, fogaskerékajtások

Ismertesse a hengeres fogaskerékajtás elvét, sajátosságait, fajtáit, alkalmazási területeiket! Mutassa be az elemi hengeres fogaskerekek jellemző méreteit, géprajzi ábrázolásukat! Ismertesse a hajtás jellemző adatainak meghatározását!

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Egyenes, ferde
- Hengeres, kúpos
- Külső, belső
- Osztókör, gördülő kör, lábkör, fejkör
- Áttétel, hajtásviszony, modul, osztás, tengelytávolság

9.

Fékszerkezetek feladatai fajtái

Csoportosítsa a fékszerkezeteket rendeltetésük, a fékerő fajtája, működtetésük, valamint szerkezeti kialakítása szerint!

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Üzemi fékek
- Rögzítő fékek
- Süllyesztő fékek
- Mechanikus fékek
- Villamos fékek
- Mechanikus működtetés
- Hidraulikus működtetés
- Pneumatikus működtetés
- Villamos működtetés
- Pofás fékek
- Tárcsafékek
- Kúpos fékek
- Lemezes fékek
- Szalagfékek

10.

Pofás és tárcsafék szerkezetek

Egyszerű vonalas ábrája alapján ismertesse a külsőpofás, a belsőpofás (dobfék), valamint a tárcsafék elvi felépítését, működését, jellemzőit!

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Fékpofa
- Fékdob
- Fékkar
- Féksúly
- Felfutó, lefutó fékpofa
- Visszahúzó rugó
- Fékkules
- Féktárcsa
- Féknyereg
- Munkahenger
- Súrlódóerő
- Fékezőnyomaték

11.

Szalagfék szerkezetek

Egyszerű vonalas ábrája alapján ismertesse az egyszerű szalagfék, a differenciál-szalagfék, valamint az összeg-szalagfék szerkezeti felépítését, működését, jellemzőit!

A tételhez használható segédeszköz: fékszerkezetek ábrái.

Kulcsszavak, fogalmak:

- Fékdob
- Fékkar
- Fékszalag
- Záró súly
- Súrlódóerő
- Fékezónyomaték

12.

Mutassa be a görgőslánc- és a fogasszíj-hajtás alkalmazási területeit, valamint azok szerkezeti kialakításait, jellemzőit!

A tételhez használható segédeszköz: hajtások ábrái.

Kulcsszavak, fogalmak:

- Csapok
- Hevederek
- Görgők
- Lánckerék
- Egysoros görgős lánc
- Többsoros görgős lánc
- Patentszem
- Fogazott láncok
- Polikloroprén fogak és szíjgerinc
- Poliamid szövet
- Üvegkord húzószálak
- Egyoldali fogasszíjhajtás
- Kétoldali fogazattal ellátott fogasszíj

13.

Ismertesse a kulisszás és a forgattyús mechanizmus szerkezeti kialakítását, működési jellemzőit, alkalmazási területeit!

A tételhez használható segédeszköz: a mechanizmusok ábrái.

Kulcsszavak, fogalmak:

- Himbakar (lengőtag)
- Állvány (forgattyúház, henger, hengerfej)
- Forgattyú (főtengely a főcsapokkal és a forgattyúcsapokkal)
- Hajtórúd
- Csúszka (dugattyú)
- Csukló (főcsap, főcsapágó, forgattyúcsap, hajtórúdcsapágó)
- Dugattyúcsapszeg
- Dugattyú középsebesség
- Dugattyúgyorsulás

14.

Határozza meg az irányítás fogalmát és készítsen vázlatot az irányítás folyamatáról! Ismertesse az irányítási rendszerekkel kapcsolatos fogalmakat! Csoportosítsa az irányítási rendszer jeleit, a jel megjelenési formája szerint, a jel értékkészlete alapján, valamint a jel időbeni lefolyása alapján!

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Érzékelő
- Jelformáló
- Információszerzés
- Információátvitel
- Információfeldolgozás
- Analóg
- Digitális
- Bináris
- Folyamatos jel
- Szakaszos jel
- Folyamatos jel
- Szaggatott jel

15.

Az irányítástechnikában használt segédenergiák

Mutassa be az irányításban használt segédenergiákat és azok jellemzőit és alkalmazási területüket!

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Villamos segédenergia
- Analóg jelek
- Feszültségjelek
- Áramjelek
- Impulzusszélesség modulált jel
- Fázisszög-változtatás
- Frekvenciaváltoztatás
- Digitális jelek
- Pneumatikus segédenergia
- Kisnyomású pneumatika
- Nagynyomású pneumatika
- Hidraulikus segédenergia
- A hidraulikus jelek tartományai

16.

Határozza meg a vezérlés fogalmát és készítsen vázlatot a vezérlés folyamatáról! Ismertesse a vezérlés alapfogalmait! Ismertesse a vezérlések felosztását a rendelkezőjel létrejötte alapján!

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Érzékelő
- Vezérlő
- Jelformáló
- Erősítő
- Végrehajtó
- Beavatkozó
- Vezérelt berendezés
- Zavaró jellemzők
- Vezérelt jellemző
- Kézi vezérlés
- Kormányzás
- Kézi vezérlés
- Önműködő vezérlés
- Követő vezérlés
- Programvezérlés
- Időterv-vezérlés
- Lefutó vezérlés

17.

Mutassa be egyszerű relés kapcsolásokkal a logikai algebra alpműveletei közül a logikai összeadást (VAGY kapcsolat), a logikai szorzást (ÉS kapcsolat), a logikai tagadást (NEM kapcsolat)! Magyarázatához készítsen igazságtáblázatot és idődiagramot!

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Boole-algebra
- Bináris rendszerek
- Igazságtáblázat
- Idődiagram
- Logikai összeadás
- Logikai áramkör
- Logikai szorzás
- Logikai tagadás

18.

Mutassa be a hardver alapú vezérlések szerkezeti elemeit kiviteli formájuk alapján!

A tételhez használható segédeszköz: a szerkezeti elemek ábrái.

Kulcsszavak, fogalmak:

- Hardver (hw) alapú rendszerek
- Szoftver (sw) alapú rendszerek
- Mechanikai vezérlések
- Pneumatikus vezérlések
- Helyzetérzékelők
- Mágnesszelepek
- Pneumatikus és elektropneumatikus alapvezérlések
- Összetett vezérlések
- Biztonsági indítás
- Vészleállások
- Hidraulikus vezérlések

Szakképesítés: 34 521 11 Építő- szállító és munkagép-szerelő

Szóbeli vizsgatevékenység

A) A vizsgafeladat megnevezése: Jármű- és gépszerelés technológiája

19.

Határozza meg a szabályozás fogalmát és készítsen vázlatot a szabályozás folyamatáról! Ismertesse a szabályozási körök szerveit! Mutassa be a szabályozott szakaszok fő típusait!

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Érzékelőszerv
- Alapjelképző szerv
- Különbségképzőszerv
- Jelformálószer
- Erősítőszerv
- Végrehajtószerv
- Beavatkozószerv
- Szabályozott szakasz

20.

Ismertesse az egyenáramú motorok szerkezeti felépítését, működési elvét, jellemzőit (nyomaték, teljesítmény, hatásfok)! Mutassa be kapcsolási rajzai alapján az egyenáramú motorok gerjesztési megoldásait! Milyen célból használnak léptető- és szervomotorokat az irányítástechnikában?

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Állandó mágnes
- Állórész tekercs
- Forgórész tekercs, vezetőkeret, armatúra
- Kommutátor, szénkefe
- Forgatónyomaték
- Teljesítmény
- Hatásfok
- Főáramkörű (soros gerjesztésű) motor
- Forgásirányváltás
- Fordulatszám változtatás
- Mellékáramkörű, párhuzamos gerjesztésű motor
- Kettős (vegyes) gerjesztésű motor
- Léptetőmotor működési jellemzői
- Szervomotor működési jellemzői

